NESTKASTENVERSLAG 2011:

Inleiding:

Ook dit broedseizoen werden op verschillende locaties weer talrijke nestkasten op hun inhoud gecontroleerd. Helaas zijn er ook een aantal nestkastlocaties afgevallen mede door fysieke klachten van controleurs, of door te kort aan mankracht. In totaal werden er 1788 nestkasten één of meerdere keren gecontroleerd op inhoud. Dit waren er een klein aantal minder dan het jaar hiervoor, toen er 1845 werden gecontroleerd.

Volthe(H.Kaptein)

Het afgelopen broedseizoen 2011 heeft Hennie Kaptein wederom een groot aantal nestkasten gecontroleerd; in totaal 716 stuks. Op zijn eigen erf controleerde hij 184 nestkasten en in het buitengebied controleerde Hennie nog eens 532 kasten op 22 locaties. Al deze nestkasten zijn minimaal twee keer en een aantal zelfs drie keer op hun inhoud gecontroleerd; een geweldige prestatie gezien de fysieke toestand van Hennie. De locaties van de 716 gecontroleerde nestkasten bevonden zich bij; fam. Kothuis 20, fam. Haarhuis 38, fam. Willemsen 20, 't venneke 40, fam. Meijer 34, fam. Schepers 21, fam. Lansink 36, fam. Scholten 4, fam. Schellings 38, fam. Huls 12, fam.Racer Palthe 19, fam. Vernooi 58, fam. Scholten Linde 19, fam. Smellink 38, fam. Ensink op Reimer 38, fam. Horsthuis 1, Het Menenveld 20, fam. Bos Palthe 20, Tulkskamp 19, Konijnenbos 20, ter Horst 17 en tot slot H. Kaptein met 184 nestkasten.

Hieronder de resultaten over 2010 en 2011 van de nestkasten rond het eigen erf van H.Kaptein:

Vogelsoort	Nestkasten bezet		Jongen uitgevlogen totaal		Jongen gemiddeld uitgevlogen per nestkast		Jongen geringd	
Jaargang	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**
Koolmees	35	38	280	325	8,0	8,6		
Bonte vliegenvanger	27	35	173	213	6,4	6,1	167	213
Pimpelmees	18	17	181	154	10,0	9,1		
Spreeuw	24	17	117	80	4,9	4,7	92	-
Ringmus	2	5	9	22	4,5	4,4		
Boomklever	6	5	37	37	6,2	7,4	37	13
Glanskop	1	-	7	-	7,0	-	-	
Gekraagde roodstaart	-	2		13		6,5		13
Kasten met alleen nest	3	4						
Totaal	**116**	**123**	**804**	**844**	**6,9**	**6,9**	**296**	**239**

Gezien hun beztting wist de koolmees de opgehangen nestkasten wel te waarderen

Toelichting:

Van de 184 nestkasten rond Hennie's erf waren er dit jaar 123 bezet, wat neer komt op een bezettingspercentage van 67 %. Dit was een stuk hoger als in 2010 toen de bezetting uitkwam op 61 %. Van de algemene soorten had de koolmees de meeste nestkasten bezet, op de voet gevolgd door de bonte vliegenvanger. De pimpelmees en spreeuw hadden beiden een gelijk aantal kasten bezet maar vooral bij de spreeuw waren de aantallen lager dan in 2010. Daarentegen waren voor het eerste in jaren meer nestkasten bezet door de ringmus. Het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per kast was dit jaar bij veel soorten goed. Vooral de boomklever wist veel jongen groot te brengen.

Nestkastresultaten op alle door H. Kaptein gecontroleerde locaties:

In 2011 zijn er door Hennie in totaal 716 nestkasten gecontroleerd. In 2010 waren dit er 830. Het bezettingspercentage het afgelopen jaar was 71%; dit is 2 % hoger als in 2010.

In het hieronder staande overzicht worden de resultaten weergegeven, van zowel 2010 als 2011.

Vogelsoort	Nestkasten bezet		Jongen uitgevlogen totaal		Jongen gemiddeld uitgevlogen per nestkast		Jongen geringd	
Jaargang	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**
Koolmees	211	154	1740	1339	8,2	8,7		
Bonte vliegenvanger	99	108	573	606	5,8	5,6	454	550
Pimpelmees	126	86	1096	811	8,7	9,4		
Ringmus	47	60	210	287	4,5	4,8	42	
Spreeuw	42	34	181	157	4,3	4,6	144	15
Boomklever	27	19	188	138	6,9	7,3	133	101
Gekraagde roodstaart	4	7	27	46	6,8	6,6	20	40
Glanskop	2	-	14	-	7,0	-	-	-
Huismus	1	3	4	12	4,0	4,0	-	4
Eekhoorn	1	-						
Hommels	-	1						
Kasten met alleen nest	12	22						
Totaal	**572**	**505**	**4033**	**3396**	**7,1**	**6,7**	**793**	**710**

Maar weinig jonge spreeuwen gerind het afgelopen jaar

Toelichting:

Zoals in het overzicht te zien is maakten 8 verschillende vogelsoorten gebruik van de nestkasten. De koolmees bezette ook het afgelopen jaar de meeste nestkasten gevolgd door de bonte vliegenvanger. De pimpelmees bleef in het totale controle gebied van Hennie iets achter bij het vorige broedseizoen. Met uitzondering van de bonte vliegenvanger en gekraagde roodstaart was er een lichte stijging van het aantal uitgevlogen jongen per nestkast. Het totale aantal verlaten legsels bedroeg dit jaar 9; gelijk aan 2010. Bij de bonte vliegenvanger werden 7 verlaten legsels aangetroffen, bij de koolmees 2. In één nestkast werd een broedvogel dood op het nest aangetroffen, het ging hierbij om een koolmees. Het totaal aantal geringde jongen was wat lager dan in 2010. Wel werden er aanmerkelijk meer jongen geringd van de bonte vliegenvanger en gekraagde roodstaart maar daarentegen werden er weinig jonge spreeuwen geringd.

Deurningen: (Horsthuis, Ophuis, Velthuis, Bleijenberg)

In Deurningen en omgeving werden op 8 locaties in totaal 208 nestkasten op hun inhoud gecontroleerd. De aantallen nestkasten op deze locaties zijn als volgt verdeeld: 64 bij de fam. Jonker/Bosscha, 30 bij de fam.Hofste, 17 bij de fam. Broekhuis, 27 bij de fam. Vrielink, 12 bij de fam. Borghuis,10 bij de fam. Nijland, 24 bij de fam. Stoffels en 24 bij de fam. Mentink. Alle nestkasten werden gedurende het broedseizoen 3 keer gecontroleerd. Van de 208 nestkasten waren er 134 bezet, wat een bezettingspercentage opleverde van 64 %.

In het hieronder staande overzicht worden de resultaten weergegeven, van 2010 en 2011.

Vogelsoort	Nestkasten bezet		Jongen uitgevlogen totaal		Jongen gemiddeld uitgevlogen per nestkast		Jongen geringd	
Jaargang	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**
Koolmees	62	63	540	512	8,7	8,3	-	-
Pimpelmees	30	23	264	224	8,8	9,7	-	-
Ringmus	2	6	10	29	5,0	4,8	4	15
Spreeuw	14	10	67	51	4,8	5,1	62	51
Huismus	6	3	31	12	5,7	4,0	-	-
Bonte vliegenvanger	12	16	75	84	6,2	5,3	49	51
Boomklever	6	6	36	41	6,0	6,8	13	23
Bosuil	2	1	5	1	2,5	1,0	5	1
Roodborst	-	1	-	6	-	6,0	-	6
Holenduif	1	1	2	1	2,0	1,0	-	1
Manderijneend	-	1						
Kasten met alleen nest	12	2						
Totaal	**147**	**134**	**1030**	**961**	**7,0**	**7,2**	**133**	**148**

Toelichting:

Zoals u uit het overzicht kunt opmaken waren er 11 vogelsoorten die in Deurningen gebruik maakten van één of meerdere nestkasten. Nieuw dit jaar was de roodborst die in een half open kastje 6 jongen groot bracht. Ook nieuw was de Manderijneend, die een bosuilkast had uitgezocht om zijn broedsel uit te broeden. Helaas is deze poging om onverklaarbare reden niet succesvol verlopen en werd het broedsel vroegtijdig verlaten. De koolmezen hadden net als voorgaande jaren het grootste aandeel in de bezetting van de nestkasten. Pimpelmezen deden het minder goed, terwijl de bonte vliegenvanger op bijna alle locaties een paar kasten meer bezet had. De ringmussen laten een licht herstel zien t.o.v. de vorige jaren. De totale bezetting is dit jaar met 64% iets lager dan in 2010 toen het percentage uitkwam op 66 %. Het aantal uitgevlogen jongen gemiddeld per nestkast is bij de meeste soorten goed te noemen. Alleen bij de Bosuil met 1 jong, wat dit aan de magere kant. Er werden het afgelopen jaar 3 verlaten nesten geconstateerd; 2 x bonte vliegenvanger en 1 x Manderijneend.

Ook in Deurningen was de koolmees de hoofdbewoner van de nestkasten

Weerselo (Fam. Kleissen)

Op 10 mei was het weer "spreeuwenringdag" bij de familie Kleissen. Totaal werden 80 nestkasten gecontroleerd, waarvan er 21 bezet waren. Er werden deze dag 108 jonge spreeuwen geringd. Naast spreeuwen worden jaarlijks ook andere nestkastbroeders op deze locatie geringd waaronder kerkuilen. Maar ook op deze, van oudsher bekende broedlocatie, liet de kerkuil het afweten. Wel konden er 2 jonge bosuilen en 1 jonge torenvalk worden geringd. Met 4 kleine jongen leek het de steenuilen goed te gaan, maar helaas zijn deze jongen later door predatie verloren gegaan.

In het hieronder staande overzicht worden de resultaten weergegeven, van zowel 2010 als 2011.

Vogelsoort	Nestkasten bezet		Jongen uitgevlogen totaal		Jongen gemiddeld uitgevlogen per nestkast		Jongen geringd	
Jaargang	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**
Spreeuw	18	21	80	108	4,4	4,3	80	108
Torenvalk	1	1	6	1	6,0	1,0	6	1
Steenuil	-	1	-	0	-	0	-	0
Bosuil		1		2		2,0		2
Totaal	**19**	**25**	**86**	**111**	**4,5**	**4,4**	**86**	**111**

Saasveld (A. Hofstede)

Van de 74 gecontroleerde nestkasten die rondom het huis van Alfons hangen waren er dit jaar 38 bezet. Het bezettingspercentage van 51% was daarmee een flink stuk lager dan de 66% in 2010. Alle nestkasten werden het lopende broedseizoen minimaal 3 maal gecontroleerd.

In het hieronder staande overzicht worden de resultaten weergegeven, van 2010 en 2011.

Vogelsoort	Nestkasten bezet		Jongen uitgevlogen totaal		Jongen gemiddeld uitgevlogen per nestkast		Jongen geringd	
Jaargang	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**
Koolmees	20	10	170	99	8,5	9,9		
Bonte vliegenvanger	12	16	59	75	4,9	4,7	51	75
Pimpelmees	6	4	48	22	8,0	5,5	-	-
Spreeuw	1	-	4	-	4,0	-	-	-
Grauwe vliegenvanger	1	2	4	9	4,0	4,5		9
Boomklever	1	1	7	8	7,0	8,0	7	8
Boomkruiper	-	1	-	7	-	7,0	-	7
Torenvalk	1	1	5	4	5,0	4,0	5	4
Merel	1	1	8	3	8,0	8,0	-	-
Bosuil	1	1	2	1	0,2	1,0	2	1
Ringmus	1	1	4	9	0,4	9,0	-	9
Totaal	**45**	**38**	**311**	**237**	**6,9**	**6,2**	**65**	**113**

Toelichting:

Zoals uit het overzicht valt op te maken gebruikten 11 vogelsoorten één of meerdere nestkasten. Nieuwe soort t.o.v. 2010 is de boomkruiper, een vogel die niet vaak in een nestkast broed. Helaas liet de spreeuw het afgelopen jaar verstek gaan. De bezetting van de nestkasten was met 51% aan de magere kant. De bonte vliegenvanger had met 16 bezette nestkasten hierin het grootste aandeel, en heeft daarmee de leiding overgenomen van de koolmees. Evenals de pimpelmees die met twee verlaten legsels lager scoorde, was ook het aantal uitgevlogen jongen per nestkast bij bonte vliegenvanger iets lager dan in 2010. Maar door de hoge bezetting van bonte vliegenvanger lag het aantal geringde jongen een flink stuk hoger dan in voorgaande jaren; een mooi resultaat.

Het aantal gerinde jonge bonte vliegenvangers was beduidend hoger als in 2010

Landgoed Baasdam ; (Gerard Bossink,Jan Oude Engberink).

Wederom heeft er een uitbreiding van het nestkasten arsenaal op het landgoed Baasdam plaatsgevonden. In 2010 hebben Gerard en Jan in korte tijd 46 nestkastjes opgehangen en het afgelopen jaar hebben ze het arsenaal met nog eens 46 kasten uitgebreid, zodat het totale aantal nestkasten op 92 is gekomen. Van deze 92 kasten waren er 65 bezet, wat een bezettingspercentage opleverde van 71%.

Hieronder de resultaten in een overzicht van 2010 en 2011:

Vogelsoort	Nestkasten bezet		Jongen uitgevlogen totaal		Jongen gemiddeld uitgevlogen per nestkast		Jongen geringd	
Jaargang	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**
Koolmees	11	24	45	214		8,9		
Bonte vliegenvanger	2	9	13	51	6,5	5,7		13
Pimpelmees	7	13	8	129		9,9		
Boomklever	1	6	5	38	5,0	6,3		
Spreeuw	1	5	4	26	4,0	5,2		
Mees Spec.	14	-	50	-	-	-		
Grauwe vliegenvanger	-	1	-	5	-	5,0		
Alleen nest	2	-	-	-	-	-		
Totaal	**38**	**65**	**215**	**463**	**5,7**	**7,1**		**13**

Toelichting:

Op het Baasdam hebben 6 vogelsoorten gebruik gemaakt van 1 of meerdere nestkasten. Doordat in beide jaren het aantal nestkasten niet gelijk was, kunnen er geen conclusie getrokken worden voor wat betreft de bezetting door de verschillende vogelsoorten. Wel kan men vaststellen dat het aantal uitgevlogen jongen per nestkast bij alle soorten goed was. Verlaten nesten met eieren werden niet aangetroffen, wel troffen de controleurs een koolmeesbroedsel aan waarvan alle jongen dood waren.

Kinderen en natuur

Beide controleurs vinden het van groot belang dat ook kinderen met natuur in aanraking komen. Om dit te bereiken werd contact gezocht met de twee basisscholen in Tubbergen. Om de leerlingen een indruk te geven van het nestkastenproject is door Jos Kienhuis, een PowerPoint presentatie samengesteld. Om te beginnen werd in het voorjaar van 2011 aan de groepen 7 en 8 voorlichting gegeven over de vogels van het landgoed en de opzet en verloop van het nestkastenproject. Middels deze presentatie wist Jos samen met Gerard en Jan aan ruim 140 leerlingen een beeld gegeven over de natuur en de vogelbevolking van het landgoed en het belang van het ophangen van nestkasten. Behalve over verschillende soorten zangvogels werd de kinderen ook alles verteld over verschillende uilensoorten. Tevens werd aandacht besteed aan vogelonderzoek en het ringen van vogels.

Jos Kienhuis wist de kinderen te boeien met zijn presentatie

Nestkasten excursie

Op vrijdag 20 mei stapten 120 leerlingen van "De Wiekslag" verdeeld over in twee groepen op de fiets voor een nestkast excursie op het landgoed. Onder leiding van Jan Oude Engberink en Johan Drop gingen de leerlingen langs verschillende nestkasten. Gewapend met een ladder werd een rondwandeling gemaakt door het Baasdam en klommen leerlingen af en toe omhoog om de inhoud van verschillend nestkasten te bekijken. Daarbij werd uitleg gegeven over de verschillende soorten nestkastbewoners, nestbouw, eieren en jongen. Ook was er aandacht voor andere 'natuurlijkheden' die we onderweg tegen kwamen. Als afsluiting van de excursies werden jonge bonte vliegenvangers geringd en werd verteld over het belang van ringonderzoek aan deze soort.

Landgoed Herinckhave: (Frans Stopel, Jan Peddemors).

Het aantal nestkasten op het Herinckhave werd door Frans en Jan uitgebreid met 14, zodat het totale arsenaal aan nestkasten uitkwam op 112. Van deze kasten, die gedurende het broedseizoen minimaal drie keer zijn gecontroleerd, waren er 104 bezet. Daarmee kwam het bezettingspercentage op 93 %; een zeer hoge score.

In het overzicht de resultaten van 2010 en 2011.

Vogelsoort	Nestkasten bezet		Jongen uitgevlogen totaal		Jongen gemiddeld uitgevlogen per nestkast		Jongen geringd	
Jaargang	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**
Pimpelmees	37	31	290	277	7,8	8,9		
Koolmees	23	39	176	303	7,7	7,8		
Bonte vliegenvanger	13	18	64	89	4,9	4,9	64	66
Boomklever	6	6	32	49	5,3	8,2	32	43
Kauw	2	2		-				
Torenvalk	1	-	4	-	4,0	-		
Mees Spec.	1	1		9		9,0		
Ringmus		1		6		6,0		6
Alleen nest	4	7						
Totaal	**87**	**104**	**566**	**733**	**6,5**	**7,0**	**96**	**115**

Toelichting:

Er hebben zeven vogelsoorten op het landgoed gebruik gemaakt van één of meerdere nestkasten. De torenvalk echter heeft dit jaar niet in een nestkast gebroed. Een nieuwkomer was de ringmus met één bezette nestkast waaruit 6 jongen uitvlogen. Met uitzondering van de bonte vliegenvanger lag het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per soort wat hoger dan in 2010 en was bijna bij alle soorten goed. Bij de boomklever puilden vier van de zes nestkasten uit met 9 jongen per kast. Met een gemiddelde van 7 uitgevlogen jongen vlogen er ruim 700 jonge vogels uit de nestkasten van het Herinckhave. Totaal konden we 43 jonge boomklevers ringen en 66 nestjongen van de bonte vliegenvangers. Hiervan werden ook 2 geringde broedvogels teruggevangen. Het aantal verlaten legsels is beperkt gebleven tot één. Hierbij troffen de controleurs 9 dode jongen aan van een boomklever.

Uitpuilende nestkasten bij de boomklever

Agelo (J.Stevelink)

Johan Stevelink controleerde dit jaar 179 nestkasten in het gebied Agelo. Rond zijn eigen erf en zuidzijde Voortsweg in totaal 113 kasten. Op een 4 tal andere locaties waren dat; 17 bij de fam. Cristopoulos, 22 bij de fam. Ter Brake, 15 bij fam. Poppink en 9 bij de fam. Luiken. Van de 179 nestkasten bleken er 139 bezet te zijn waarmee het bezettingspercentage uitkwam op 78 %; 4% lager dan in 2010. Jammer dat er door tijdgebrek maar één keer is gecontroleerd waardoor van deze locaties niet het aantal uitgevlogen jongen kan worden vermeld.

In het hieronder staande overzicht worden de resultaten weergegeven, van 2010 en 2011.

Vogelsoort	nestkasten Bezet	Percentage Bezet	nestkasten Bezet	Percentage Bezet
Jaargang	**2010**	**2010**	**2011**	**2011**
Koolmees	48	23,2	41	22,9
Pimpelmees	38	18,4	37	20,7
Bonte vliegenvanger	31	15,0	31	17,3
Spreeuw	25	12,1	9	5,0
Ringmus	2	1,0	3	1,7
Gekraagde roodstaart	3	1,4	3	1,7
Boomklever	4	1,9	1	0,7
Glanskop	-	-	1	0,7
Bosuil	3	1,4	2	1,1
Kerkuil	1	0,5	-	-
Steenuil	2	1,0	2	1,1
Torenvalk	1	0,5	-	-
Witte kwikstaart	-	-	1	0,7
Mandarijneend	1	0,5	2	1,1
Mees Spec.	4	1,9	-	-
Merel	-	-	1	0,7
Roodborst	-	-	1	0,7
Winterkoning	-	-	1	0,7
Kauw	-	-	1	0,7
Kasten met alleen nest	4	1,9	2	1,1
Bezette nestkasten	**169**	**82 %**	**139**	**77,6 %**

Toelichting:

Er werden in het afgelopen jaar een 30 tal nestkasten minder gecontroleerd in het gebied van Johan. Toch werden nog 16 soorten genoteerd die gebruik maakten van 1 of meerdere nestkasten; 4 soorten meer t.o.v. 2010. De koolmees had bijna 23 % van alle nestkastjes bezet gevolgd door de pimpelmees en de bonte vliegenvanger. Beide soorten hadden evenals in 2010 weer een goed jaar hadden met respectievelijk 37 en 31 bezette kasten. Helaas ging het niet zo goed met de spreeuwen; de bezetting was met 9 nestkasten slecht te noemen. Veel van de door Johan gecontroleerde spreeuwenkasten zijn in de loop van de jaren te veel verscholen geraakt in het groen, en zijn nodig aan vervanging toe. Er werd dit jaar 2 maal een legsel gepredeerd, beide keren ging het hierbij om een koolmees.

De ringmus lijkt zich enigszinds te herstellen

Nestkastenproject Basisschool St. Aegidius.

De leerlingen van groep 7/8 hebben ook het afgelopen jaar met veel enthousiasme gewerkt aan het nestkastenproject. Alle kastjes zijn geplaatst in de directe omgeving van de school; in de schooltuin in en rond de kerststallen en in het bos bij het openluchttheater.

De kinderen controleren, in groepjes van twee of drie, hun eigen kastjes. Ze noteren hun bevindingen; is er nestmateriaal, een nest of zijn er eitjes of jongen aanwezig? Ook de naam van de vogel en andere opmerkelijke zaken worden genoteerd. In de klas verzamelen de kinderen informatie over de vogels die hun kastjes bezetten. Van internet worden tekst en plaatjes gehaald en verwerkt in een verslag of power point.
Met veel plezier nemen de kinderen elk jaar weer deel aan deze praktische natuurlessen. Steeds weer zijn ze verbaasd over de jonge vogeltjes die ze aantreffen in de kastjes, vinden ze deze jonge vogeltjes iets wonderbaarlijks. Naast het plezier dat de kinderen beleven aan deze lessen, zie je dat de leerlingen eerbied voor de hele natuur blijven houden. De bezettingsgraad van de 28 nestkastjes was ook dit jaar weer goed; slechts drie kastjes zijn echt leeg gebleven, drie kastjes met alleen nestmateriaal een één kastje werd vernield.

Alle gegevens zijn verwerkt in onderstaand schema, zo hebt u een indruk waar de kinderen mee bezig zijn geweest.

nestkast nummer	1de controle 28 april	2de controle 19 mei	3de controle 9 juni
1 t/m 6 **Tom, Mart Pim**	1: leeg 2: koolmees op nest 3: bonte vliegenvanger op nest 3A; leeg 4: leeg 5: 8 eitjes koolmees 6: 5 eitjes gekraagde roodstaart	leeg 9 jongen 6 jongen leeg leeg 8 jongen 5 jongen	leeg uitgevlogen uitgevlogen, 2 eitjes leeg leeg uitgevlogen, 1 eitje uitgevlogen, 2 eitjes
7 t/m 12 **Niels, Ben Thijmen**	7: volledig nest 8: pimpelmees op nest 9: spreeuw 5 jongen 10: pimpelmees op nest 11: volledig nest 12: vliegenvanger 3 eitjes	koolmees broedend op nest 9 jongen uitgevlogen 9 jongen 7 eitjes bonte vliegenvanger 6 jongen	uitgevlogen uitgevlogen uitgevlogen uitgevlogen, 1 eitje 1 eitje, uitgevlogen uitgevlogen
13 t/m 19 **Gijs, Thijs Joep**	13: nest 14: koolmees 9 eitjes 15: koolmees 9 eitjes 16: (spreeuwenkast!) 5 jongen 17: pimpelmees 11 eitjes 19. pimpelmees 6 eitjes	volledig nest / leeg nog 9 eitjes 9 grote jongen uitgevlogen 11 eitjes vogel op nest	leeg kastje vernield door kwajongens uitgevlogen uitgevlogen 8 eitjes, verlaten nest uitgevlogen
18 t/m 23 **Ruben, Collin, Sjoerd**	18: koolmees 8 eitjes 20: bonte vliegenvanger 7 eitjes 21: pimpelmees 9 eitjes 22: koolmees op het nest 23: volledig nest km /pm	9 jongen 7 jongen 8 jongen 7 gr. Jongen nog steeds leeg	uitgevlogen, 2 dode jongen uitgevlogen uitgevlogen, 2 eitjes uitgevlogen leeg nest
24 t/m 28 **Sofie, Jette Emma**	24: koolmees volledig nest 25: een dode pimpelmees 26: pimpelmees op het nest 27: koolmees 8 eitjes 28: bonte vliegenvanger 7 eitjes	nog steeds leeg bonte vliegenvanger op nest 8 jongen 8 jongen 7 jongen	leeg nest 6 jongen uitgevlogen, 1 eitje uitgevlogen, 1 eitje uitgevlogen

Totaaloverzicht 2011:

Van alle binnengekomen gegevens is hieronder een totaaloverzicht gemaakt. Jammer dat niet alle gegevens volledig zijn aangeleverd, waardoor het totale aantal uitgevlogen jongen niet kan worden vermeld. Om een zo duidelijk mogelijk beeld te verkrijgen over bezetting van de nestkasten zijn zowel de gegevens van 2010 als van 2011 in overzicht verwerkt. In totaal werden in 2011 op alle locaties 1788 nestkasten één of meerdere keren gecontroleerd. Hiervan waren er 1074 bezet waarmee het bezettingspercentage uitkwam op 60%. Dit is een daling van ten opzichte van 2010. Ongetwijfeld werden er in het onderzoeksgebied nog meer nestkasten op hun inhoud gecontroleerd, echter hiervan werden geen gegevens bijgehouden. De nestkasten die in 2011 eenmalig werden bezocht i.v.m. het ringen van de jongen, maar waarvan verdere gegevens ontbraken zijn wel in dit overzicht verwerkt. Dit betrof voornamelijk nestkasten van de bos- kerk- steenuil en torenvalk.

In het hieronder staande overzicht worden de resultaten weergegeven, van zowel 2010 als 2011.

Vogelsoort	nestkasten Bezet	Percentage Bezet	nestkasten Bezet	Percentage Bezet
Jaargang	**2010**	**2010**	**2011**	**2009**
Koolmees	379	20,5	331	18,5
Ringmus	58	3,1	71	4,0
Pimpelmees	247	13,4	194	10,9
Bonte vliegenvanger	169	9,2	198	11,1
Spreeuw	104	5,6	79	4,4
Kerkuil	27	1,5	21	1,2
Boomklever	46	2,3	39	2,2
Bosuil	21	1,1	13	0,7
Huismus	9	0,5	6	0,3
Steenuil	35	1,9	36	2,0
Gekraagde roodstaart	7	0,4	10	0,6
Torenvalk	26	1,4	21	1,2
Glanskop	2	0,1	1	0,1
Holenduif	8	0,4	1	0,1
Mees Spec.	19	1,0	1	0,1
Grauwe vliegenvanger	1	0,1	3	0,2
Mandarijneend	1	0,1	3	0,2
Merel	1	0,1	2	0,2
Kauw	4	0,2	3	0,2
Boomkruiper			1	0,1
Roodborst			2	0,2
Witte kwikstaart			2	0,2
Winterkoning			1	0,1
Eekhoorn	1	0,1	-	-
Hommel	3	0,2	2	0,2
Kasten met alleen nest	38	2,1	33	1,8
Bezette nestkasten	**1206**	**65 %**	**1074**	**60 %**
Gecontr. nestkasten	**1845**		**1788**	

Samenvatting:

Samenvattend kunnen we zeggen dat de bezetting van 60% dit jaar wat lager uitkwam dan in 2010 toen 65 % van de nestkasten bezet was. Totaal hebben 23 vogelsoorten gebruik gemaakt van een nestkast, 5 meer dan in 2010. De kool- en pimpelmees hadden een redelijk broedseizoen met een bezetting van respectievelijk 19 en 11% van alle bezette nestkasten. De bonte vliegenvanger beleefde een zeer goed broedseizoen in onze regio en claimde 11% van de bezette nestkasten. Dit was dat een flink stuk hoger dan in voorgaande jaren. Ook de ringmus klimt langzaam weer uit het dal, terwijl spreeuw en boomklever een minder goed jaar hadden. Van de vogelsoorten die we over het algemeen niet vaak in een nestkast aantreffen deed de gekraagde roodstaart het met 10 bezette nestkasten weer iets beter dan in 2010. Ook hebben we dit jaar weer Mandarijn eenden broedend in een nestkast aangetroffen; maarliefst 3 maal. Totaal 16 x werd er dit jaar een broedsels verlaten aangetroffen; 9 x bonte vliegenvanger, 2 x pimpelmees, 3 x koolmees, 1 x boomklever en 1 x een Manderijneend. Ook werd in één nestkast een broedvogel dood aangetroffen; het betrof hier een koolmees. Verder troffen controleurs in het verlaten nest van een boomklever 9 dode jongen aan. Dit jaar hadden we 2 x te maken met predatie; beide keren waren het nesten van koolmezen die werden geplunderd.

Broedresultaten uilen en torenvalk;

Bosuil: Bij de Bosuilen is de bezetting van nestkasten dit jaar weer een flink stuk lager t.o.v. 2010. Van de gecontroleerde nestkasten waren er dit broedseizoen maar 13 bezet, de resterende kasten werden vooral door holenduif en kauw bezet. Ook maken elk jaar een aantal Mandarijneenden gebruik van bosuilkasten; het gaat hierbij vooral om kasten die in de buurt van water hangen m.n. bij het Alm/Nordh Kan. Uit de 13, door de bosuil bezette nestkasten zijn in totaal 23 jongen uitgevlogen, wat neer komt op 1,8 jong per nestkast. In totaal werden er 60 nestkasten van deze soort gecontroleerd

Kerkuil; Net als het broedseizoen van 2009 en 2010 was ook 2011 een slecht jaar voor de kerkuilen. Dit had alles te maken met de winter 2010 /2011 toen er eind november al een flink pak sneeuw lag dat gedurende een week of 5 is blijven liggen. Door het gesloten sneeuwdek konden de uilen moeilijk bij hun voedsel (muizen) waardoor de kerkuilen in het beste geval met een slechte conditie de winter uitkwamen. Enkele vrijwilligers en kasteigenaren hebben op meerdere broedlocaties de schade kunnen beperken door het bijvoeren van eendagskuikens. In veel gevallen werden de aangeboden kuikens met graagte door uilen verorberd. Ook waar de uilen konden jagen op sneeuwvrije plaatsen zoals hooizolders, kapschuren of open stallen, hebben een aantal broedparen zich nog kunnen redden. Mede hierdoor zijn later nog mooie nesten met jongen uitgevlogen. In totaal werden 120 nestkasten gecontroleerd, waarvan er in 21 is gebroed en jongen zijn uitgevlogen. Het aantal uitgevlogen jongen bedroeg totaal 87, wat neer komt op 4,1 jongen per nestkast.

Steenuil: De Steenuil heeft het ook dit broedseizoen goed gedaan met 36 bezette nestkasten, precies 1 meer dan in het broedseizoen 2010. Het aantal uitgevlogen jongen bedroeg 97 stuks wat neerkomt op 3,0 jong per nestkast. Dit was iets lager dan 2010 toen er 108 jongen uitvlogen en het gemiddelde uitkwam op 3,1 jong per nestkast. Er werden ca 100 nestkasten gecontroleerd waarvan er zoals vermeld 36 door steenuilen waren bezet.

Torenvalk; Het broedjaar voor de torenvalken is met 21 bezette nestkasten gelijk aan het broedjaar 2009. Het aantal uitgevlogen jongen is met 88 en gemiddeld 4,2 jongen per kast net iets hoger. Er werden in totaal ca. 50 nestkasten gecontroleerd, hiervan waren er dus 21 bezet.

Overzicht broedresultaten Uilen en Torenvalk van 2009 t/m 2011;

Soort vogel	**Bezette nestkasten**			**Uitgevlogen jongen**			**Jongen gemiddeld uitgevlogen per nestkast**		
Jaargang	**2009**	**2010**	**2011**	**2009**	**2010**	**2011**	**2009**	**2010**	**2011**
Kerkuil	35	27	21	83	90	87	2,8	3,3	4,1
Bosuil	16	21	13	33	46	23	2,1	2,2	1,8
Steenuil	32	35	36	66	108	97	2,1	3,1	3,0
Torenvalk	21	26	21	87	81	88	4,1	3,1	4,2
Totaal	104	109	91	269	325	295	2,6	3,0	3,2

Samenvattend kunnen we vaststellen dat de steenuil en torenvalk een goed broedjaar achter de rug hebben. De kerkuil en bosuil hadden echter een slecht broedjaar. Positief bij de kerkuilen was het hoge aantal van 4,1 jongen per geslaagd broedsel, dit is de laatste jaren niet zo hoog geweest. We zijn nog steeds bezig met het plaatsen van nestkasten voor zowel bos- kerk- en steenuil als voor torenvalk. Nog steeds komen er nog veel verzoeken van mensen die graag voor één van de genoemde soorten een nestkast op hun erf willen hebben. We gaan dan wel eerst kijken voor welke soort het erf geschikt is om een kast te plaatsen.

Veel en langdurige sneeuw is funest voor de kerkuil. Ze kunnen alleen nog muizen vangen in schuurtjes, boerenschuren, kapschuren en open stallen. Kerkuilen kunnen maar weinig vetreserves aanleggen en na een aantal dagen sneeuw zijn ze uitgehongerd. Heeft de kerkuil een vaste roestplaats in een nestkast, dan kan in of op de kast worden gevoerd. De kuikens kunnen ook op de invliegplank worden gelegd. Op deze manier weet de uil de kuikens te vinden.

Peter Bleijenberg
secretariaat@nvwgdegrutto.nl